STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til Billedkunst C-B-A

Vejledning til læreplanen

Undervisningsministeriet

Indhold

Introduktion: Sådan bruger du vejledningen **5**
Brug vejledningen som opslagsværk **5**
Orienter dig i andre centrale materialer på ministeriets hjemmesider **5**

1. Identitet og formål **6**
1.1 Identitet **6**
Visuelle fænomener 6
Æstetiske processer 6
1.2 Formål **7**
Læring gennem vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis 7
Visuel viden og kompetence som almendannelse 7
Den digitale dannelse 8
Særligt om Billedkunst A (lokal studieretning) 9

2. Faglige mål og fagligt indhold **10**
2.1 Faglige mål **10**
2.2 Kernestof **14**
2.3 Supplerende stof **16**
3.4 Omfang **17**

3. Tilrettelæggelse **18**
3.1 Didaktiske principper **18**
En undersøgende undervisning i vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis 18
Lærerrollen i faget 18
3.2 Arbejdsformer **19**
Portfolioens særstatus 19
3.3 It **20**
3.4 Samspil med andre fag **21**
Faget i større skriftlige opgaver 21

4. Evaluering **23**
4.1 Løbende evaluering **23**
Portfolioen som omdrejningspunkt for evalueringen 23
Den løbende evaluering 23
De faglige bedømmelseskriterier 23
Undervisningsbeskrivelse 24
4.2 Prøveformer **25**
Disponering af eksaminationstid 25
Eksamensopgaven 25
Eksempel på eksamensopgave til inspiration 26
4.3 Bedømmelseskriterier **27**

Karaktergivning med 7-trinsskalaen 28
Vejledende karakterbeskrivelser i Billedkunst C- og B-niveau 29

Introduktion: Sådan bruger du vejledningen

Dette kapitel introducerer dig til vejledningen og dens relation til læreplanen og andre centrale styredokumenter og materialer, som du som underviser skal orientere dig i.

I denne vejledning udfolder Styrelsen for Undervisning og Kvalitet læreplanens intention og tydeliggør, hvordan læreplanen skal forstås.

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Det kan være en god idé at have læreplanen åben ved siden af dig, mens du læser vejledningen. Du finder læreplanen på uvm.dk/gym-læreplan.

Brug vejledningen som opslagsværk

Du behøver ikke at læse vejledningen fra ende til anden. Brug den gerne som et opslagsværk. Du kan orientere dig i vejledningens indhold i indholdsfortegnelsen eller benytte søgefunktionen i dokumentet til at finde det indhold, du søger. Husk at prøve med forskellige søgeord.

Orienter dig i andre centrale materialer på ministeriets hjemmesider

Denne vejledning er en vejledning til læreplanen i Billedkunst – men det er ikke den eneste vejledning, du skal bruge for at undervise i faget. Det er vigtigt, at du også orienterer dig i styrelsens øvrige vejledningsmateriale til din undervisning.

Undervejs i denne vejledning finder du derfor henvisninger til indhold, du bør orientere dig i på uvm.dk, emu.dk og i prøvebanken.dk.

1. Identitet og formål

Dette afsnit handler om fagets faglige identitet – altså fagets særkende i gymnasieskolen. Afsnittet beskriver, hvordan fagets identitet og indhold skal bidrage til elevernes almendannelse og studiekompetence.

1.1 Identitet

Visuelle fænomener
Fagets identitet og primære genstandsfelt er visuelle fænomener og æstetiske processer. Som underviser skal du tænke begrebet visuelt fænomen så bredt som overhovedet muligt. Det giver dig og dine elever rig mulighed for at vælge og vægte de fænomener og udtryksformer, der giver mest mening for de emner, problemstillinger og forløb, som I undersøger i undervisningen.

> **Visuelle fænomener**
> Visuelle fænomener er alt det, der kan sanses med synssansen som omdrejningspunkt. Visuelle fænomener kan altså være todimensionelt, tredimensionelt eller virtuelt.

Det er nødvendigt med en bred forståelse for, hvad visuelle fænomener og æstetiske processer kan være, når eleverne også skal forstå de mange forskellige udtryk og materialer, der benyttes i nutidens kunstformer, den visuelle og den digitale kultur. Det er dit ansvar som underviser at sikre, at eleverne møder mange forskellige typer visuelle og rumlige fænomener og udtryksformer.

Æstetiske processer
I arbejdet med de æstetiske processer bredes fagets genstandsområde yderligere ud til hele det menneskelige sanseapparat.

De æstetiske processer står centralt i faget og det betyder, at du som underviser skal fremelske det kreative, undersøgende og eksperimenterende praktiske arbejde. Det er også her, eleverne vil opleve en brobygning fra folkeskolens billedkunstfag til relevante videregående uddannelser.

Æstetiske processer
Der er ikke én bestemt eller en rigtig måde at lære eleverne at arbejde i og med æstetiske processer. Der findes mange forskellige måder at arbejde på. Det vigtigste er, at du som underviser lærer eleverne at arbejde undersøgende i og med det æstetiske som omdrejningspunkt på tværs af alle undervisningens forløb. Det gør du ved at fremelske det kreative, undersøgende og eksperimenterende i undervisningen.

1.2 Formål

Læring gennem vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis
Det er særegent for faget, at eleverne lærer gennem en vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis. Læringen sker med processen i centrum, og på den måde udvikler eleverne innovative kompetencer, fordi de arbejder problemorienteret, ser muligheder, træffer valg og sætter i værk – individuelt og sammen med andre.

Når elever lærer gennem praksis, gør du som underviser dem bevidste om den verden, de færdes i: den kunst de møder, de billeder og videoer de ser, den arkitektur de færdes i, de materialer, former, lyde, lugte og farver de omgives af. På den måde lærer eleverne at forstå og bruge deres sanseindtryk. Praksisfagligheden understøttes og udfordres i en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori. Den tilgang kaldes også TAP-metoden.

Vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis (TAP-metoden)
TAP-metoden handler om, at eleverne lærer at arbejde undersøgende i en vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis.

At teori, analyse og praksis vekselvirker betyder, at tilgangene er afhængige af hinanden, når eleverne skal lære at arbejde med at undersøge og opnå viden og erkendelse gennem faglig undersøgelse.

TAP-metoden foreskriver ikke, hvor eleverne skal begynde og slutte deres undersøgelse. Elevernes undersøgelser kan tage sit udspring dér, hvor det giver mest mening for det emne eller den problemstilling, eleven arbejder med.

Visuel viden og kompetence som almendannelse
Visuel viden og kompetence er inspireret af begrebet visual literacy: En forståelse af visuelle fænomener som noget, der kan læses/skrives, og Billedkunst som det fag, hvor eleverne lærer sproget. Heri ligger både kodning og afkodning af enkeltstående visuelle fænomener og kontekstuel forståelse af sammenhængen mellem visuelle fænomener på tværs af tid og sted eller inden for en særlig kultur.

Arbejde med visuelle fænomener, visuelle begivenheder og visuelle kulturer har et almendannede sigte i forhold til tidens stærkt visualiserede, digitaliserede og globaliserede kultur.

Den digitale dannelse

Billedkunst kan i særlig grad bidrage til elevens digitale dannelse ved at beskæftige sig med problemstillinger og praksisformer knyttet til digital teknologi og visuel kultur. Som underviser kan du styrke elevernes refleksionsniveau omkring det digitale samtidig med, du kan give dem en forståelse for kunstens værdi, når du åbner elevernes blikke for det digitale med udgangspunkt i kunsten.

Særligt om Billedkunst A (lokal studieretning)
Billedkunst A har en udvidet tilgang til genstandsfeltet, fordi eleverne både skal undersøge visuelle, rumlige og sanselige fænomener. Samtidig tilføjes design som en del af fagets identitet og som også uddybes i formålsparagraffen med et kommercielt og erhvervsrettet blik. På den måde får A-niveauet altså også et funktionelt, kommercielt og erhvervsrettet fokus. Som underviser skal du bruge det til at give eleverne en bredere fagorienteret karriereforståelse og forståelse for overgange til forskellige videregående uddannelser inden for kreative brancher, kunst, arkitektur og design.

Den kunsthistoriske viden
I fagets faglige mål og kernestof opgraderes A-niveauet fra B-niveauet med et øget krav til elevernes kunsthistoriske og teoretiske viden og refleksion. Det øgede krav understreger, at eleverne skal kunne kontekstualisere æstetiske fænomener til tid, sted og tema.

Portfolio: Praksisudførelse og visuel skriftlighed
På A-niveau er elevernes praksisdimension opkvalificeret og eleverne skal lære teknikker inden for selvvalgt medie til at arbejde med visuel, rumlig eller sanselig formgivning. Som underviser skal du vurdere eleverne på resultatet af den praktiske proces.

Det er elevens ansvar at dokumentere såvel det praktiske som det analytiske og teoretiske arbejde løbende i elevens individuelle portfolio. Arbejdet med at dokumentere i portfolioen kan opfattes som en visuel skriftlighed. Portfolio indgår som en del af den formative og summative evaluering af eleven.

Prøveform
I august 2025 trådte en ny læreplan for Billedkunst A i kraft. Med den nye læreplan er de to prøver, den hhv. mundtlige og skriftlige prøve, afskaffet. I stedet er der indført en ny mundtlig prøve, hvor eksaminanden eksamineres mundtligt på baggrund af den visuelle og skriftlige eksamensprojektportfolio udformet i undervisningen.

Når du som underviser skal vejlede dine elever i forbindelse med eksamensprojektportfolioen og eksamensprojekt fremgår det af læreplanen, at eksamensprojektportfolioen har et omfang på 3-4 normalsider eksklusivt visualiseringer. Det betyder, at visualiseringerne som sådan ikke tæller med i siderne, men at de samtidig må betragtes som væsentlige dele af formidlingen af eksamensprojektportfolioen. Visualiseringerne kan betragtes som en udvidet visuel skriftlighed og desuden kan det faglige mål om at kunne "kommunikere om og ved hjælp af visuelle og rumlige virkemidler, herunder digitale" (pkt. 2.1), indtænkes.

Som en del af eksamensprojektportfolioen skal eleven inddrage overvejelser af teoretisk og analytisk karakter. Det er et krav, at eleverne skriver denne del tydeligt frem i eksamensprojektportfolioen, således eleverne kan bygge videre på og udfolde denne del til eksamen. På den måde efterlades mere tid til selve eksamensprojektet til prøven.

2. Faglige mål og fagligt indhold

Afsnittet om faglige mål er læreplanens vigtigste afsnit. Undervisningen skal altid have de faglige mål for øje; du skal tilrettelægge undervisningen, kernestof og supplerende stof, så de opfylder de faglige mål gennem de tekster, temaer eller emner, eleverne møder.

2.1 Faglige mål

I det følgende bliver det faglige mål for såvel C-niveau som B-niveau gennemgået med fokus på at beskrive, hvad eleverne generelt og i sammenhæng med problemorienterede teoretiske forløb eller konkrete projekter skal kunne.

Vær opmærksom på, at citater fra læreplanen er placeret i mørkegrønne faktabokse.

C hf	C stx "undersøge en problemstilling gennem en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori"	B stx "undersøge en problemstilling gennem en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori"

Eleverne henter inspiration i teori og i analyse af professionelle værker til deres eget æstetiske praksisarbejde. På samme tid inspirerer elevernes eget praksisarbejde elevernes valg og forståelse af teorier, udtryksformer og værker. Som underviser skal du lære eleverne at få teori, analyse og praksis til at hænge sammen og vekselvirke.

Det er helt almindeligt, at eleverne kan føle sig fagligt stærke i forskellige dele af fagets vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori. Som underviser kan du betragte det som elevens særlige måde at lære på og en vej ind i at vejlede eleverne til at arbejde med de andre delelementer. I faget er der altså ikke en rigtig eller forkert indgang til, hvorfra læringen kan opstå.

C hf "eksperimentere med forskellige metoder og strategier til at løse visualiseringsopgaver i samspil med det analytiske arbejde med andres og egne værker"	C stx "eksperimentere med forskellige metoder og strategier til at løse opgaver af visuel eller rumlig karakter i samspil med det analytiske arbejde med andres og egne værker"	B stx "eksperimentere med forskellige metoder og strategier til at løse opgaver af visuel eller rumlig karakter i samspil med det analytiske arbejde med andres og egne værker"

Styrelsen anbefaler, at eleverne i højere grad helt eller delvist får materiale- og metodefrihed i valg af æstetisk udtryksform. På den måde kan elevernes forskellige forudsætninger eller talenter for at udtrykke sig æstetisk blomstre. Ligeledes anbefaler styrelsen, at eleverne får mulighed for at prøve sig frem med forskellige materialer og metoder i samspil med andres og egne værker.

C hf "forklare valg og fravalg i æstetiske processer"	**C stx** "forklare valg og fravalg, muligheder og begrænsninger i æstetiske og innovative processer"	**B stx** "reflektere over og forklare valg og fravalg, muligheder og begrænsninger i æstetiske og innovative processer"

Som underviser skal du træne eleverne i at forklare (og reflektere) valg og fravælg i egne praksisprocesser. Eleverne skal kunne gøre det både visuelt og mundtligt.

På HF er der ikke et lige så stort krav til elevernes metablik på egen proces i deres argumentation. På B-niveau forventes det, at eleverne kan argumentere for deres konkrete eksperimenterende proces på et højere taksonomisk niveau, med en stærkere vinkling i forhold til den bearbejdede problemstilling og ved i højere grad at benytte relevant fagterminologi.

C hf "udvælge, sammenligne og undersøge et relevant visuelt og rumligt materiale med udgangspunkt i et emne eller en problemstilling. Elevens eget arbejde skal indgå i materialet"	**C stx** "udvælge, sammenligne og analysere et relevant visuelt og rumligt materiale med udgangspunkt i en problemstilling. Elevernes eget arbejde skal indgå i materialet"	**B stx** "udvælge, sammenligne og analysere et relevant visuelt og rumligt materiale med udgangspunkt i en problemstilling. Elevernes eget arbejde skal indgå i materialet"

Som underviser skal du udvikle forløb, hvor eleven oplever en bredde i mødet med forskellige udtryksformer på tværs af tid og sted. Styrelsen anbefaler derfor, at hvert forløb planlægges med en grad af kernestofspredning i forhold til den overordnede problemstilling eller emne.

Planlæg brede forløb med et tematisk fokus

Styrelsen anbefaler at undgå for mange rene metode- eller periodeforløb. I stedet skal du planlægge brede forløb, hvor eleverne oplever forskellige udtryksformer på tværs af tid og sted. Forløbene kan med fordel være tematiske.

På hf er det praktiske og eksperimenterende i højsædet og eleverne skal undersøge frem for at analysere.

C hf "samle og formidle resultater af undersøgelser"	**C stx**	**B stx** "sammenholde analytiske resultater med relevant teori"

På hf betones her vigtigheden af den kreative, eksperimenterende undersøgelse som didaktik og arbejdsform, samt formidlingen heraf. Eleverne på hf skal kunne overskue og samle op på et gennemgået undersøgelsesprojekt og mundtligt og visuelt formidle valg og fravalg og resultaterne heraf.

Eleverne på B-niveau skal kunne hæve sig taksonomisk med et specifikt krav om at kunne benytte relevant teori ift. specifikke analytiske resultater. Dermed bevæger eleven sig mellem det specifikke og det generelle i deres argumentation: Bruger generelle teorier til at belyse specifikke analytiske resultater og specifikke analytiske resultater til at belyse generelle teorier.

C hf "forstå forskellen mellem personlig smag og analytisk tilgang"	**C stx** "forklare forskellen mellem personlig smag og analytisk tilgang"	**B stx** "forklare forskellen mellem personlig smag og analytisk tilgang"

I undervisningen skal eleverne lære at skelne personlig smag og analytisk tilgang. Det betyder, at de på den ene side skal lære at tilgå og argumentere for visuelle fænomener med henvisning til egen personlig subjektiv smag, præference og oplevelse. På den anden side skal de lære at tilgå og argumentere for visuelle fænomener med en objektiv analytisk tilgang.

Eleven skal altså kunne kende forskel på det at synes noget personligt om visuelle fænomeners karaktertræk og det at argumentere rationelt for visuelle fænomeners karaktertræk på basis af viden, teori, begreber og metoder fra undervisningen. På HF er det tilstrækkeligt, at eleverne beviser, at de kan skelne mellem deres egen, subjektive smag og faglig, analytisk, objektiv tilgang, uden at de eksplicit sætter ord på og forklarer forskellen.

C hf "beskrive udvalgte perioder og visuelle kulturers elementære karakteristiske træk"	**C stx** "forstå udvalgte perioder eller visuelle kulturers elementære karakteristiske træk"	**B stx** "reflektere over udvalgte perioder og visuelle kulturers karakteristiske træk"

På C-niveau skal eleverne kunne påvise basal viden om en visuel kultur eller en periodes generelle træk i forhold til et specifikt fænomen. På B-niveau forventes det, at eleverne forholder sig mere fokuseret, nuanceret og dynamisk hertil og kan fremdrage og diskutere de karaktertræk, som er relevante i forhold til problemstillingen. Det er tilstrækkeligt på HF at eleverne kan forholde sig til periodekendskab på et lavere taksonomisk niveau.

C hf "anvende relevant fagterminologi på elementært niveau"	**C stx** "anvende fagterminologi"	**B stx** "anvende relevant fagterminologi"

Der er ikke én bestemt fagterminologi, der er den rigtige at bruge i billedkunstundervisningen. Fagterminologien kan desuden variere alt efter, om der er tale om udtryksformer, perioder, problemstillinger, teorier og/eller visuelle kulturer.

Bemærk, at eleverne på HF skal anvende en relevant fagterminologi på elementært niveau. Det elementære understreger, at det undersøgende og eksperimenterende arbejde vægtes frem for nuanceret tillæring af et større fagsprog.

De billedkunstfaglige termer, som eleven kan anvende, vil være forskellige fra hold til hold og elev til elev, da de afhænger af indholdet af den undervisning, der er foregået på holdet og som dokumenteres i undervisningsbeskrivelsen.

C hf "kommunikere om og ved hjælp af visuelle virkemidler, herunder digitale"	**C stx** "kommunikere om og ved hjælp af visuelle virkemidler, herunder digitale"	**B stx** "kommunikere om og ved hjælp af visuelle virkemidler, herunder digitale"

I Billedkunst har elevernes evne til såvel verbal som non-verbal kommunikation stor værdi. Med non-verbal menes, at eleverne kan kommunikere ved hjælp af visuelle virkemidler. Det er i synergien mellem den verbale og non-verbale, at den visuelle kommunikation og formidling træder tydeligt frem. Som underviser skal du derfor træne eleverne i at kommunikere virkningsfuldt og fokuseret visuelt og mundtligt om udvalgte visuelle, rumlige og sanselige fænomener, problemstillinger og processer.

C hf "behandle emner i samspil med andre fag"	**C stx** "behandle problemstillinger i samspil med andre fag"	**B stx** "behandle problemstillinger i samspil med andre fag"

Læs mere om Samspil med andre fag under afsnit 3.4. i kapitel 3.

C hf "demonstrere viden om fagets identitet og metoder."	**C stx** "demonstrere viden om fagets identitet og metoder."	**B stx** "demonstrere viden om fagets identitet og metoder."

Billedkunstfagets identitet og metode er visuelle fænomener, æstetiske processer og vekselvirkningen mellem teori, analyse og praksis.

Læs mere om fagets identitet og metoder under afsnit 1.1 og 1.2 i kapitel 1.

2.2 Kernestof

I det følgende bliver kernestof for såvel C-niveau som B-niveau gennemgået med fokus på at belyse, hvordan eleverne opnår faglig fordybelse, viden og kundskaber gennem arbejdet med kernestoffet.

Vær opmærksom på, at citater fra læreplanen er placeret i mørkegrønne faktabokse.

C stx/hf "praktisk, analytisk og teoretisk undersøgelse af almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger"	**B stx** "praktisk, analytisk og teoretisk undersøgelse af almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger"

Praktisk, analytisk og teoretisk undersøgelse er fagets omdrejningspunkt. Det betyder, at du som underviser skal planlægge forløb, hvor den eksperimenterende og vekselvirkende proces er i centrum. I Billedkunst skal eleverne opnå viden og kundskaber gennem en dialog mellem forestillinger og materialer og det abstrakte og det konkrete.

C stx/hf "visuelle værker, fænomener og kulturer med følgende spredning: - før og efter 1800 og fra de seneste ti år, med hovedvægt på sidstnævnte periode - forskellige værktyper, medier og udtryksformer, herunder digitale - danske, vestlige og ikke-vestlige udtryk, herunder international samtidskunst"	**B stx** "visuelle værker, fænomener og kulturer med følgende spredning: - før og efter 1800 og fra de seneste ti år, med hovedvægt på sidstnævnte periode - forskellige værktyper, medier og udtryksformer, herunder digitale - danske, vestlige og ikke-vestlige udtryk, herunder international samtidskunst"

Som underviser skal du planlægge forløb, der muliggør at eleverne kommer til opleve og arbejde med en stor spredning af både værker, fænomener og kulturer. Spredningen skal være på tværs af tid, sted og værktyper.

I arbejdet med kunsthistorien er det væsentligt at bemærke, at der skal være hovedvægt på de seneste ti år. Det betyder, at det er et krav, at du som undervisning løbende holder dig opdateret med de nyeste visuelle værker, fænomener og kulturer og inddrager den i din undervisning.

Når du skal arbejde med værker, fænomener og kulturer inden for de seneste ti år er det oplagt at invitere eleverne med ud af billedkunstlokalet, fx på kunstmuseum, kunsthal eller for at opleve byens rum og arkitektur. Her kan eleverne opleve visuelle og rumlige fænomener med/på egen krop.

Det er et krav, at eleverne arbejder med det digitale i billedkunstundervisningen, ligesom undervisningen skal indeholde elementer af ikke-vestlige udtryk og international samtidskunst.

Læs mere om det digitale i punkt 1.2. i kapitel 1.

C stx/hf "elementære analytiske tilgange til at forstå visuelle fænomeners form, indhold og kontekst"	**B stx** "forskellige analytiske tilgange til at forstå visuelle fænomeners form, indhold og kontekst"

Der er ikke én bestemt måde, du skal lære dine elever at analysere på. Fagterminologien til analyse kan variere alt efter, om der er tale om udtryksformer, perioder, problemstillinger, teorier og/eller visuelle kulturer.

Som underviser skal du have fokus på at lære dine elever at undersøge, analysere og forstå et æstetisk fænomen ud fra dets form, indhold og kontekst.

Form, indhold og kontekst

Når læreplanen beskriver form, dækker det over alt det formelle: materialer, medier, udtryksformer, virkemidler, linjer, farver osv.

Når læreplanen beskriver indhold, handler det om symboler, koder, budskaber og fortolkninger. Indhold ses typisk i sammenhæng med form.

Når læreplanen beskriver kontekst, handler det om alt det, der har at gøre med den kontekst et visuelt fænomen optræder i. Kontekst kan både være den rumlige kontekst, den tidslige kontekst og den tematiske kontekst.

C stx/hf "udvalgte teorier til at belyse almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger"	**B stx** "forskellige teorier til at belyse almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger"

Som underviser skal du give eleverne et teoretisk begrebsapparat til at belyse almene, kunstfaglige og æstetiske problemstillinger.

Teori bruges i denne læreplan i en pragmatisk (modsat formel) betydning: En teori er en tankekonstruktion, en begrebsliggørelse eller generel forklaring, der kan være rent filosofisk eller empirisk baseret på specifikke iagttagelser af fænomener. Ligesom kunsten kan beskæftige sig med alle tænkelige emner, kan teorier i Billedkunst være fagspecifikke, almene og fra andre fagområder.

Af eksempler på teori og teoretiske områder kan nævnes: grotesk æstetik kontra klassisk æstetik, queerteori, male gaze, gestaltteori, stedets ånd og fænomenologi, perceptionsteorier, psykoanalyse, diskursteori, das unheimliche, haptisk vs. optisk blik, kunsthistoriske perioder, lineær vs. malerisk, camp, det antropocæne, forbundethed, omsorg osv.

C stx/hf "ideerne og strategierne bag visuelle udformninger"	**B stx** "ideerne og strategierne bag visuelle udformninger"

Som underviser skal du give eleverne indblik i forskellige ideer og strategier bag visuelle udformninger. Det kan både gøres teoretisk, analytisk og gennem praksis. Det handler ikke om at lære eleverne et bestemt formsprog eller at få eleverne til at gengive en bestemt kunstnerisk strategi. Det handler om eksempelvis at bruge praksis til at øge elevernes forståelse for intentionen bag en bestemt visuel udformning.

C stx/hf	**B stx** "kuratering og/eller museologi"

Traditionelt set handler kuratering og/eller museologi om at åbne for elevernes forståelse for og arbejde med fagets traditionelle karriereveje: museerne. Eleverne kan arbejde med at udtænke udstillinger efter teori om forskellige kuratoriske principper og museologiske traditioner.

I det kuratoriske arbejde trænes eleven i faglige mål idet udvælgelse af værker, teori, periodekendskab, analyse ift. form, indhold og kontekst samt praktisk udtænkning, visualisering og opbygning er centralt.

I det hele taget er det oplagt at planlægge undervisning, hvor eleverne kommer ud af billedkunstlokalet og får mulighed for at undersøge en udstillings didaktiske og æstetiske principper. Det giver eleverne en god forståelse for, hvorfor de udstillinger, de oplever, er kurateret, som de er.

C stx/hf "æstetiske og innovative processer."	**B stx** "æstetiske og innovative processer."

Forskellen mellem den æstetiske og den innovative proces ligger i processens fokus. I den æstetiske proces ligger fokus på at arbejde undersøgende med sanserne og det sanselige i værkproduktion. I den innovative proces ligger fokus på, at eleverne lærer at arbejde problemorienteret og opbygger innovationskompetence: at kunne undre sig, se muligheder, foretage valg og føre disse ud i livet på en værdiskabende måde.

2.3 Supplerende stof

I faget favner supplerende stof bredt. Det er et krav at invitere eleverne med ud i virkeligheden både ifht. opfyldelsen af faglige mål og supplerende stof.

Besøg på museer, gallerier, atelier, kommuner mv. fremmer elevernes faglige horisont og viden om fagets anvendelse. Forskellige gymnasier har forskellige forudsætninger for at bedrive undervisning uden for klasserummet, men det gør ikke noget. Visuelle fænomener findes overalt omkring os, og aktiviteterne behøver ikke være tidskrævende: Eleverne kan blot sendes ud i nærområdet for at undersøge og visualisere.

Billedkunst er et oplagt fagvalg for elever, som har eller gerne vil udvikle deres visuelle, æstetiske, innovative og kommunikative evner. Der er et væld af uddannelser, jobs og brancher, hvor den viden og de kundskaber, eleven erhverver i Billedkunst, er anvendelige. Det kan eleverne gøres opmærksomme på i undervisningen, når det er relevant.

Billedkunst er på mange måder det fag, der kan skabe sammenhæng mellem andre fag i gymnasiet. Elevernes skærpede visuelle og rumlige bevidsthed er en force i samarbejdet med både naturvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og humanistiske fag. Samtidig kan fagets supplerende stof være så bredt, at faget kan samarbejde med stort set alle andre fag i den gymnasiale fagrække. Tænk bare på emner som demokrati, ytringsfrihed, ligestilling og køn, globale udfordringer, digital ansvarlighed, identitet, bæredygtighed, forbundethed, kropskultur og fremtidsvisioner.

3.4 Omfang

Undervisningsbeskrivelsen er en obligatorisk beskrivelse af din undervisning, som du skal færdigredigere ved afslutningen af undervisningen. I undervisningsbeskrivelsen bør det fremgå, hvordan du har vægtet det faglige stof i undervisningsforløbet. På den måde kan både censor og elever forberede sig bedst til eksamen.

Når faget opgraderes fra C- til B-niveau medtæller forrige niveaus stof, ligesom projekter, materialer mm. fra alle niveauer af faget medtages i undervisningsbeskrivelse og portfolio.

3. Tilrettelæggelse

Når du tilrettelægger din undervisning, skal du opfylde en række krav. I dette kapitel finder du de krav, der er til undervisningens organisering, arbejdsformer, fagets forhold til IT og fagets samspil med andre fag.

3.1 Didaktiske principper

En undersøgende undervisning i vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis
Fagets undervisningsform er undersøgende og vekslende mellem teoretiske, analytiske og praktiske undersøgelser.

Billedkunsts didaktiske udgangspunkt sker i mødet mellem materiale og tanke – mellem det at kunne noget og det at vide noget. Det gør det muligt at arbejde med et bredt vidensbegreb og sætte hele mennesket i spil. Som underviser skal du skabe en undervisning, der gør det muligt for eleverne at lære med både krop og hoved.

I det æstetiske undersøgelsesarbejde opstår elevernes læring som en dialog mellem forestillinger og materialer; mellem det abstrakte og det konkrete og mellem verbal og non-verbal kommunikation. Som underviser skal du planlægge forløb og projekter, som muliggør denne dialog.

Enkeltværker og større komplekse sammenhænge
Eleverne skal både lære at undersøge, analysere, vurdere og samtale om enkeltværker *og* se større komplekse sammenhænge mellem visuelle og rumlige fænomener ud fra et fokuseret tema eller en fokuseret problemstilling.

Det er *ikke* et krav, at eleverne skal kunne foretage dybdegående analyser af enkeltværker.

Lærerrollen i faget
Som underviser i Billedkunst skal du bevæge dig mellem formidler, træner og vejleder. Men du er først og fremmest vejleder i elevernes processer og undersøgelser af visuelle fænomener og teorier.

Hvad indebærer vejlederrollen?

Det at være vejleder og vejlede eleverne i deres undersøgelser kræver ikke, at du som underviser mestrer alle udtryksformer. Det kræver, at du skaber rammer i din undervisning, der gør, at eleverne kan lære at arbejde undersøgende i en vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis.

I de første forløb er det oplagt, at du som underviser har planlagt og styrer elevernes arbejde og vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis, så eleverne kan lære, hvordan de arbejder i en proces. Sidst på skoleåret, og særligt på B-niveau, kan du som underviser med fordel sætte eleverne mere fri og lade dem selv udvikle og undersøge en problemstilling.

I Billedkunst styrkes elevernes selvstændighed i arbejdet med kreative processer og samarbejde med andre, herunder klassekammerater og eksterne aktører.

3.2 Arbejdsformer

Som underviser skal du planlægge en undervisning, der træner eleverne i at undersøge en problemstilling gennem mødet med relevant teori, analyse og praksis. Eleverne skal både arbejde individuelt og sammen med andre.

Portfolioens særstatus
Elevens portfolio er et meget vigtigt omdrejningspunkt for såvel undervisning som evaluering og eksamen. Den forstås i faget som meget mere end en passiv mappe til lagring af arbejdet i faget. Portfolioen er både et dynamisk medie og et stærkt didaktisk værktøj, hvori eleven både lagrer praktiske produkt- og procesdokumentationer og analytisk, teoretisk og eksperimenterende arbejde, refleksion og research i undervisningen.

Portfolioen kan både bruges som didaktisk værktøj i undervisningen, til summativ evaluering og formativ feedback og også til at træne eleven i at arbejde skriftligt med faget. Det skriftlige portfolioarbejde er relevant, fordi eleverne kan vælge at lade deres A-, B- eller C-niveau indgå i deres større skriftlige opgave. På Billedkunst A er portfolioens status endnu højere idet eleverne skal udarbejde en eksamensprojektportfolio.

I den daglige undervisning er der ikke et krav om, at du som underviser skal arbejde med klassisk skriftlighed. I stedet kan du med fordel arbejde med en udvidet forståelse af skriftlighed; en visuel skriftlighed.

Visuel skriftlighed
Visuel skriftlighed er en anderledes måde at arbejde med skriftlighed på. Her handler det om at lære eleverne at dokumentere deres teoretiske, analytiske og praktiske arbejde visuelt: Alle deres indtryk og udtryk, materialer og refleksioner, valg og fravalg som de har undersøgt i forbindelse med et tema. Det kan ske gennem videoer, skitser, fotografier, noter, visualiseringer, lyd og tekster eller hvad, der giver mening for projektet, temaet, eleven osv. og som dokumenteres i portfolioen.

Læs mere om portfolioen i afsnit 4.1. i kapitel 4.

Eksamensprojekt C stx hf "Ved afslutningen af undervisningsperioden gennemfører eleverne et selvstændigt, individuelt eksamensprojekt, jf. pkt. 4.2. I projektet arbejder eleverne med at undersøge (HF: et emne eller) en problemstilling, som læreren formulerer, gennem en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori. Eksamensprojektet inkluderer elevernes egne eksperimenterende undersøgelser i form af praktisk, kunstnerisk arbejde. Læreren optræder som vejleder."

Eksamensprojekt B stx "Imod slutningen af undervisningsperioden bruges ca. 15 pct. af den samlede uddannelsestid til et selvstændigt, individuelt eksamensprojekt, jf. pkt. 4.2., hvor eleverne undersøger en selvvalgt, lærergodkendt problemstilling gennem en vekselvirkning mellem praksis, analyse og teori. Eksamensprojektet inkluderer elevernes egne eksperimenterende undersøgelser i form af praktisk, kunstnerisk arbejde. Læreren optræder som vejleder"

I den sidste del af undervisningsperioden gennemfører eleven et selvstændigt, individuelt eksamensprojekt. Eksamensprojektet skal indeholde elevens egen eksperimenterende undersøgelse i form af praktisk og kunstnerisk arbejde.

Eksamensprojektet er individuelt

Eksamensprojektet i Billedkunst er et individuelt projekt. Eleverne må gerne inspirere og sparre med hinanden i processen, men når det kommer til det endelige projekt, skal eleverne have hver sit individuelle eksamensprojekt.

Eksamensprojektets omfang og kompleksitet er langt større på B- end på C-niveau. På B-niveau formulerer eleven selv sit projekt, mens læreren gør det på C-niveau. På A-niveau bruges ligesom på B-niveau ca. 15 % af den samlede undervisningstid på eksamensprojektet, hvorfor det her stiger endnu mere i omfang og kompleksitet.

3.3 It

It og digital teknologi indgår som en ligeså naturlig del af undervisningen som det analoge og kan benyttes på alle mulige måder i undervisningen. Det er oplagt at benytte sig af, at alle

elever har en mobil med mulighed for at fotografere, billedbehandle, dele og lagre, f.eks. til små hurtige visualiseringsøvelser. Samtidig kan it også bruges til digitale portfolioer.

Inden for fagets rammer træffer underviseren de didaktiske valg om anvendelsen af digitale værktøjer, herunder generativ kunstig intelligens, og sikrer en tilpas vekselvirkning mellem det analoge og det digitale. Underviseren inddrager digitale værktøjer i undervisningen, når det understøtter og fremmer elevernes læring, faglige udvikling og digitale dannelse. Eleverne skal ved brug af generativ kunstig intelligens og øvrige digitale værktøjer i undervisningen udvikle deres evne til at anvende disse værktøjer både kritisk, ansvarligt og reflekteret.

Det er oplagt at arbejde kritisk og etisk med brugen af it. Den kritiske og etiske tilgang kan handle om muligheder og begrænsninger i digitale teknologier og digitale programmer, herunder kunstig intelligens. Fagets undersøgende og eksperimenterende tilgang og fastholdelse heraf i portfolioen gør, at det er nemt at følge med i, hvordan eleven har udforsket og benyttet digital teknologi.

3.4 Samspil med andre fag

Billedkunst kan indgå i samspil med andre fag på forskellige måder og niveauer. Faget skaber et andet, mere eksperimenterende og frit rum med fagets særlige praksisfunderede metode, hvor andre fag og faglige emner, metoder og problemstillinger kan trækkes ind.

Faget adskiller sig markant metodisk fra de fleste andre gymnasiefag, fordi eleverne lærer at vekselvirke mellem teoretiske, analytiske og praktiske blikke. Derfor er det oplagt at indtænke faget i samspil med andre fag.

Faget i større skriftlige opgaver
Billedkunst på såvel A-, B- og C-niveau kan indgå i studieretningsprojektet SRP, den større skriftlige opgave SSO på henholdsvis stx og hf og EP på hf-enkeltfag.

I det skriftlige produkt kan faget indgå såvel teoretisk, analytisk som praktisk. Æstetisk praksis kan indgå i større eller mindre grad i projektet og kan eksempelvis inkorporere teori og analytisk arbejde fra den/de andre fag, som eleven bruger i projektet.

Hvis eleven vælger at arbejde praktisk problemløsende og produktorienteret med centrale problemstillinger i projektet, kan den visuelle og skriftlige dokumentation både indgå i det redegørende, analyserende og vurderende afsnit af opgaven. Dokumentationen kan også vedlægges opgaven som bilag.

Skal der indgå praksis i de større skriftlige opgaver?

Det er ikke et krav, at fagets praktiske metoder skal indgå i de større skriftlige opgaver. Opgaven kan sagtens være rent teoretisk-analytisk. Praksis kan indgå, hvis eleven ønsker det.

I selve opgaveformuleringen kan formuleringer som: "Som en del af redegørelsen/analysen inddrages et selvfremstillet produkt/selvfremstillede undersøgelser, som undersøger xxx" eller

"Som en del af diskussionen/vurderingen skal indgå/inddrages skitserende/selvfremstillede praksisundersøgelser af xxx…" Hensigten med de mere løse formuleringer er at tage hensyn til elevens proces i forbindelse med den skriftlige opgave og dermed at understrege, at der ikke nødvendigvis er en forventning om, at eleven afleverer et egentligt produkt som en del af den større skriftlige opgave.

Eleverne må gerne indsætte deres større skriftlige opgave i deres individuelle portfolio og anvende det i såvel undervisning som til eksamen.

Rammer og vejledning for de større skriftlige opgaver (SRP, SOP, SSO)
Find vejledning til de større skriftlige opgaver på uvm.dk/gym-læreplan

4. Evaluering

Du skal give eleverne løbende, formativ evaluering, som de kan bruge til at fremme deres læring.

4.1 Løbende evaluering

Portfolioen som omdrejningspunkt for evalueringen
Portfolioen er omdrejningspunktet for såvel den formative som summative evaluering. Det gør portfolioen til en væsentlig del af undervisningen. Portfolioen kan være fysisk, digital eller en kombination af de to.

Du skal som underviser gøre det tydeligt for eleven, hvilke elementer portfolioen skal indeholde. På den måde bliver evalueringsmålene tydelige for eleven. Evalueringsmålene skal ligge i forlængelse af de faglige mål, herunder kernestof og supplerende stof.

Du skal som underviser lære eleverne at dokumentere forløb, undersøgelser og processer løbende, og at portfolioen indeholder både velfungerende som mindre velfungerende projekter.

Den løbende evaluering
Den løbende evaluering er formativ og tilrettelægges, så den støtter eleverne i at kvalificere deres vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis og fremmer deres faglige udvikling i det hele taget. Det er elevens evne til at opfylde de faglige mål inden for de givne rammer i undervisningen, der ligger til grund for den summative evaluering. De faglige mål vil variere fra forløb til forløb.

Når undervisningen er undersøgende og vekselvirkende i sin form, er det vigtigt, at underviseren løbende evaluerer og bruger portfolio, så eleverne samtidigt oplever undervisningen som struktureret og overskuelig.

I den løbende evaluering kan indgå selvevaluering. Ved selvevalueringen undersøger eleverne, hvordan deres undersøgelse eller læring skrider frem. Selvevalueringen kan finde sted som del af elevens præsentation af et projekt eller som en undersøgelse af elevens selvstændige arbejde med teori og analyse.

Gennem evaluering og feedback er det muligt at imødekommende elevernes forskellige styrker i faget. Eleverne skal kunne få teori, analyse og praksis til at vekselvirke – men vekselvirkningen behøver ikke være ligevægtig. En elev kan udmærket være stærkest i enten det teoretiske, analytiske eller praktiske. Det er en styrke i faget, at du som underviser tilgodeser elevernes forskellige forcer for på den måde at motivere og udfordre dem bedst.

De faglige bedømmelseskriterier
I faget er de faglige bedømmelseskriterier ikke absolutte og indholdsorienterede, men relative i forhold til forløbene og undervisningens fokus, som det fremgår af

undervisningsbeskrivelsen. Læreplanen dikterer således ikke specifikke begrebsapparater, teorier og/eller emneområder, der skal bearbejdes slavisk. I stedet fordrer læreplanen spredning og forskellige teoretiske og metodiske tilgange. Det betyder, at de begreber, aktiviteter, teorier osv. eleverne arbejder med i faget må forventes at være forskellige fra elev til elev, hold til hold, underviser til underviser og skole til skole.

Den frihed og åbenhed, der ligger i læreplanen, gør både den daglige evaluering og eksamenssituationen mindre tjeklisteorienteret.

Undervisningsbeskrivelse
I en prøvesituation kan censor altså forvente at møde meget forskelligartede eksempler på undervisningspraksis og –indhold. Det gør også undervisningsbeskrivelsen ekstra vigtig som en tydelig kommunikation og forventningsafstemning mellem lærer og elev samt eksaminand, eksaminator og censor i forhold til hvilke emner, stof og begrebsapparater eleven/eksaminanden forventes at kunne bringe i spil i undervisningen og eksamenssituationen.

Styrelsens anbefaling til undervisningsbeskrivelsen i Billedkunst

Styrelsen anbefaler, at undervisningsbeskrivelsen i Billedkunst indeholder en prosabeskrivelse af hvert forløbs tema, problemfelt, emne(r), teorier, analytiske og praktiske aktiviteter. Hvis særlige kunstnere, værker, værkkategorier, perioder, begreber, visuelle kulturer eller ismer har været vægtet i forløbet kan disse med fordel nævnes.

Styrelsen anbefaler *ikke* lange oplistninger af primærværker.

Undervisningsbeskrivelser
Find vejledning og skabelon til undervisningsbeskrivelser på uvm.dk.

4.2 Prøveformer

Dette afsnit omhandler den skriftlige og den mundtlige prøve i Billedkunst. De generelle regler for afholdelse af prøver kan du finde i prøvebekendtgørelsen.

Prøvebekendtgørelse
Den almene prøvebekendtgørelse fortæller om de regler, der udgør det overordnede grundlag for afholdelse af prøver og eksaminer.

Læs om generelle regler om prøver og eksamen på uvm.dk.

Læs om prøveformen for Billedkunst A i afsnit 1.2. i kapitel 1.

Disponering af eksaminationstid
I disponeringen af den reelle eksaminationstid (minus trækning, rokeringer og votering) anbefaler styrelsen en ligelig fordeling af tid til eksamensprojekt og eksamensopgave på C- og B-niveau.

Styrelsen anbefaler ligeledes, at censor og eksaminator sørger for at fordele tiden ligeligt mellem præsentation og samtale med henblik på at sikre eksaminandens selvstændige præstation og retvisende vurdering af eksaminandens mestring af faglige mål. Det vil sige ca. 10 minutter til præsentation af eksamensprojektets idé, proces og teoretiske, analytiske og praktiske udførelse og samtale herom og ca. 10 minutter til præsentation af eksamensopgavebesvarelsen inklusiv samtale herom.

Eksamensopgaven
Når du som underviser skal formulere eksamensopgaver til eleverne, skal du gøre det på en måde, der muliggør at eleverne kan vise mestring af faglige mål. Vær opmærksom på, at mestring af faglige mål ikke betyder, at alle spørgsmål skal dække over alle faglige mål samtidig.

Som underviser skal du formulere eksamensopgaven med det formål at give eksaminanden mulighed for at vælge og inddrage egne og andres visuelle fænomener på tværs af sin portfolio og dermed undervisningens forløb. Det betyder, at eksamensopgaven ikke må henvise entydigt til specifikke eller smalle afgrænsede elementer i eksaminandens portfolio og undervisningens forløb eller specifikt til ét forløb i undervisningsbeskrivelsen. Eksamensopgaven skal ligeledes formuleres på en måde der gør, at fokus er forskelligt fra opgave til opgave.

Hyppigt stillede spørgsmål til eksamensopgaven i Billedkunst

Må en opgave være enslydende med titlen på et forløb i undervisningsbeskrivelsen?
Hertil er svaret nej. Opgaven skal kunne besvares på tværs af portfolioen og dermed undervisningens forløb. Som underviser må du altså ikke formulere en opgave, der handler om portrætter, hvis I har haft et forløb om portrætter. Som underviser må du heller ikke formulere opgaver, der går på specifikke udtryksformer, fx arkitektur.

Må eleverne kende ordlyden af eksamensopgaven?
Hertil er svaret nej. Eleverne må ikke kende ordlyden af eksamensopgaven, fordi eksamensopgaven er ukendt. Som underviser må du dog gerne vise dine elever, hvordan en tænkt eksamensopgave kan se ud.

Styrelsen anbefaler, at du som underviser indleder eksamensopgaven med en problemstilling, der rammesætter opgavens fokus. På den måde mimer eksamensopgaven den daglige undervisning, der netop lægger vægt på at træne eleverne i at undersøge problemstillinger.

For at sikre en selvstændig besvarelse af eksamensopgaven anbefaler styrelsen, at du som eksaminator formulerer opgaver, der vægter en vinklet sammenligning af flere visuelle fænomener over dybdegående enkeltværksanalyse af få værker.

Eksempel på eksamensopgave til inspiration
I det følgende finder du inspiration til, hvordan du som underviser kan opbygge din eksamensopgave. Pointen med eksemplet er at illustrere, at opgaven kan formuleres ud fra en generisk model, hvor det er fokusområderne, der varierer.

Forskel i formuleringer til C-og B-niveau

Styrelsen gør opmærksom på, at der på C-niveau er fokus på at få eleverne til at "forklare hvordan…" mens der på B-niveau er fokus på at få eleverne til at "vurdere hvorfor…".

I eksemplet herunder kan "kontraster" med få modifikationer eksempelvis skiftes ud med "lys", "køn", "natur", "blikke", "overdrivelser", "symboler", "storbyen", "det grimme/det skønne" mv. På den måde kan du som underviser nemt få formuleringerne rettet mod den undervisning, du har gennemført.

Opgave: Hvordan kan kontraster på forskellig vis påvirke visuelle fænomeners form, indhold og/eller kontekster?

Vælg 4-5 eksempler fra din portfolio og undervisningens forløb til at undersøge, hvordan kontraster på forskellig vis kan påvirke visuelle fænomeners form, indhold og/eller kontekster. Inddrag overvejelser om teoretiske, analytiske og praktiske valg i din undersøgelse.

Af de eksempler du vælger, skal 2-3 af dem være professionelle kunstværker/visuelle fænomener fra forskellige perioder og/eller med forskellige udtryksformer og 1-2 af dem være dine egne praksisøvelser fra portfolioen.

Hjælpemiddeloversigten

Hjælpemiddeloversigten giver det fulde overblik over, hvilke hjælpemidler eleverne må bruge til både den skriftlige og den mundtlige eksamen.

Find hjælpemiddeloversigten på uvm.dk

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen baseres først og fremmest på opfyldelsen af de faglige mål. Besvarelsen af eksamensopgaven og elevens eksamensprojekt vægtes lige i bedømmelsen af elevens mestring af de faglige mål.

Når du sammen med censor skal bedømme elevens eksamensprojekt, skal I lægge vægt på eksamensprojektets idé, proces og udførelse i forhold til den opstillede problemformulering. Bedømmelsen er med andre ord ikke en smagsdom men en objektiv bedømmelse ud fra faglige kriterier.

I eksamensprojektet bedømmes eleven på udførelsen af projektets praktiske, teoretiske og analytiske arbejde

Det betyder, at eleven *ikke* bedømmes på projektets praktiske formgivning – altså på, hvor dygtig en praktiker eleven er. Der er ikke et krav om, at eleven skal kunne mestre bestemte udtryksformer på C- og B-niveau. I stedet skal eleven bedømmes på udførelsen af projektets praktiske, teoretiske og analytiske vekselvirkning.

Det er kun på Billedkunst A-niveau, at elevens praktiske/tekniske mestring bliver vurderet.

Hyppigt stillede spørgsmål til eksamensprojektet

Kan en elev aflægge prøve i Billedkunst uden at have et eksamensprojekt og/eller en portfolio?
Hertil er svaret, at det er den lokale ledelse, der bestemmer, om en elev har opfyldt betingelser for adgang til prøven. Betingelserne er beskrevet i læreplanen og foreskriver, at eleven skal have en individuel portfolio og et eksamensprojekt i en eller anden form.

Derfor kan det være en god idé at tale med din ledelse i god tid inden eksamen, hvis du har tvivl om, hvorvidt en elev kan blive klar til eksamen. På den måde kan I sætte ind med en målrettet vejledning af eleven.

Må holdet arbejde med ét og samme emne eller problemstilling i eksamensprojektet på C-niveau?
Hertil er svaret ja.

Må holdet arbejde med flere forskellige emner eller problemstillinger i eksamensprojektet på B-niveau?
Hertil er svaret ja, men det er ikke et krav. Det er op til dig som underviser, om du giver eleverne et fælles emne at arbejde ud fra, eller eleverne selvstændigt vælger et emne eller en problemstilling. Som underviser skal du dog godkende problemstillingen og sørge for, der er en vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis.

Særligt om Billedkunst A-prøven:
Prøven i Billedkunst A adskiller sig fra C- og B-niveau ved, at eksaminanden går til eksamen på baggrund af sin eksamensprojektportfolio. Eksamensprojektportfolioen dokumenterer eksamensprojektets proces og produkt(er), herunder overvejelser af teoretisk og analytisk karakter. Eksaminanden skal kunne perspektivere eksamensprojekt og eksamensprojektportfolio til dennes samlede portfolio og undervisningens forløb. Eksaminanden bedømmes på, hvorvidt præsentationen opfylder relevante faglige mål, og der lægges dertil vægt på proces, strukturering og kommunikative kvaliteter, visuelt, skriftligt og mundtligt.

Karaktergivning med 7-trinsskalaen
I forbindelse med karaktergivning anvendes 7-trinsskalaen. Karakteren udtrykker graden af opfyldelse af de faglige mål.

7-trins-skalaen
Læs om 7-trins-skaleen på uvm.dk.

Styrelsen anbefaler, at eksaminator og censor foretager bedømmelsen ud fra de beskrivelser, som findes i karakterbekendtgørelsen.

Vejledende karakterbeskrivelser i Billedkunst C- og B-niveau

Karakter	Betegnelse	Billedkunst C stx/hf
12	Fremragende	Eksaminanden har udført og kan gøre rede for et overbevisende projekt i forhold til projektets idé og udførelse i undersøgelsen af en problemstilling, hvor der er fremragende sammenhæng mellem projektets teoretiske, analytiske og praktiske dimension. Eksaminanden vælger og argumenterer reflekteret for relevante og forskelligartede eksempler på andres og egne visuelle fænomener ud fra eksamensopgavens fokus. Eksaminanden inddrager velvalgte analytiske overvejelser om visuelle fænomeners form, indhold og kontekst i forhold til eksamensopgavens fokus. Eksaminanden vælger og anvender overbevisende nogle få generelle begreber/teorier til at forklare, fortolke, kontekstualisere, sammenligne eller perspektivere egne og andres specifikke visuelle fænomener i forhold til eksamensopgavens fokus.
7	God	Eksaminanden har udført og kan argumentere for et fokuseret projekt i forhold til projektets idé og udførelse. Projektet indeholder en teoretisk, analytisk og praktisk dimension i undersøgelsen af en problemstilling. Eksaminanden vælger og argumenterer godt for relevante eksempler på andres og egne visuelle fænomener ud fra eksamensopgavens fokus. Eksaminanden inddrager relevante analytiske overvejelser om visuelle fænomenernes form, indhold og kontekst. Eksaminanden vælger og anvender nogle få generelle begreber/teorier til at forklare, fortolke, kontekstualisere, sammenligne eller perspektivere egne og andres specifikke visuelle fænomener.

Karakter	Betegnelse	Billedkunst C stx/hf
02	Tilstrækkelig	Eksaminanden har udført og kan gøre rede for et eksamensprojekt, som indeholder en teoretisk, analytisk eller praktisk dimension i undersøgelsen af en problemstilling. Eksaminanden vælger eksempler på andres og egne visuelle fænomener med en minimal tilknytning til eksamensopgavens fokus. Eksaminanden inddrager analytiske overvejelser om visuelle fænomeners form, indhold eller kontekst.

Karakter	Betegnelse	Billedkunst B stx
12	Fremragende	Eksaminanden har udført, kan vurdere og argumentere præcist, nuanceret og vidende for valg og fravalg, muligheder og begrænsninger i et veludviklet og selvstændigt projektforløb, hvor eksaminanden på fremragende vis har undersøgt og reflekteret over en problemstilling gennem en eksperimenterende vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis. Eksaminanden vælger, vurderer og argumenterer præcist, nuanceret og vidende for forskelligartede eksempler på andres og egne visuelle fænomener ud fra en nuanceret forståelse af eksamensopgavens fokus. Eksaminanden argumenterer præcist og nuanceret for velvalgte analytiske overvejelser om fænomeners form, indhold og kontekst i forhold til fænomenets type samt eksamensopgavens fokus. Eksaminanden vælger, anvender og vurderer relevante generelle begreber/teorier til at forklare, fortolke, kontekstualisere, sammenligne og perspektivere egne og andres specifikke visuelle fænomener i forhold til eksamensopgavens fokus.
7	God	Eksaminanden har udført og kan argumentere godt for valg og fravalg, muligheder og begrænsninger i et fokuseret projektforløb, hvor eksaminanden har undersøgt en problemstilling gennem en eksperimenterende vekselvirkning mellem teori, analyse og praksis. Eksaminanden vælger og argumenterer godt for relevante eksempler på andres og egne visuelle fænomener ud fra eksamensopgavens fokus med demonstration af relevant viden. Eksaminanden argumenterer godt for relevante analytiske overvejelser om fænomenernes form, indhold og kontekst i forhold til fænomenets type og eksamensopgavens fokus.

Karakter	Betegnelse	Billedkunst B stx
02	Tilstrækkelig	Eksaminanden har udført og kan gøre rede for et projektforløb, hvor der indgår praktiske, analytiske og teoretiske elementer i undersøgelsen af en problemstilling. Eksaminanden vælger delvist relevante eksempler på andres og egne visuelle fænomener ud fra eksamensopgavens fokus. Eksaminanden inddrager delvist relevante analytiske overvejelser om fænomenernes form, indhold og kontekst i forhold til eksamensopgavens fokus. Eksaminanden anvender korrekt nogle få generelle begreber/teorier til at forklare, fortolke, kontekstualisere, sammenligne eller perspektivere egne og andres specifikke visuelle fænomener.

Kolofon

Vejledning til Billedkunst C-B-A

Redaktion:

Center for Ungdomsuddannelser, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Undervisningsministeriet

Layout:

Undervisningsministeriet

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Undervisningsministeriets hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til stuk@stukuvm.dk

Udgivet af:

Undervisningsministeriet, 2026

www.stukuvm.dk